

til 14—15 Aars Alderen, og at den Realklasse, der skulde komme efter Mellem-skolen, skulde være en Fagskole helt og holdent, saa at den almene Undervisning hørte hjemme i Mellem-skolen, den rent faglige i Realklassen. Saadan var Planen oprindeligt. Men i Praksis har denne Skole virket noget anderledes, idet Loven, som den kom til at se ud, skabte en Realskole, som ogsaa havde den almindelige Undervisning til Formaal. Saaledes fik man to Eksaminer med et Aars Mellemrum, der kom til at virke overmaade uheldigt paa hinanden. Jeg tror, at det er gaaet saaledes, at den gamle Præliminærekssamen er kommen til at gøre større Tjeneste, end man egentlig havde tænkt sig, efter den nye Skoleordnings Ikrafttræden. Dette i Forbindelse med det uheldige, at Folkeskolens Elever blive afdelte allerede ved 11 Aars Alderen, har paa mange forskellige Punkter rejst en Modstand mod Mellem-skolens Ordning, saadan som den er traadt frem, og jeg kan være enig med det ærede Medlem fra Kolding i, at der var Grund til allerede nu at faa et Samraad i Stand med Folk, der sidde inde med Erfaring paa dette Omraade, saaledes at man maaske allerede nu — som jeg har nævnt, har Loven ikke virket i ret mange Aar — kunde faa en begrundet Plan til en Ændring frem.

Der er et Spørgsmaal, der staar i Forbindelse hermed, og som jeg ogsaa finder mig foranlediget til at berøre. Det er Spørgsmaalet om den gamle Præliminærekssamens Ophør. Det var Lovens Bestemmelse, at dens Ophør skulde ske ved en Anordning, men saa længe Meningerne om den nye Skoleordning ere saa delte, vilde jeg finde det uheldigt, om man afskaffede den gamle Præliminærekssamen. Jeg kunde tænke mig, at de nye Overvejelser, som jeg haaber skulle komme i Stand, kunde føre til, at man fik noget i Retning af en Mellemting mellem Realeksamen og Præliminærekssamen. Men hele dette Spørgsmaal hører, synes jeg, nøje sammen med Spørgsmaalet om de private Realskolers Stilling, og derfor vil jeg svare det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), at jeg tror, at Revisionen af Tillægsloven af 1902 maa tages op, samtidig med at disse Forhold gøres til Genstand for en Prøvelse.

Jeg føler Trang til at gøre et Par Bemærkninger af mere almindelig Art om dette Skolespørgsmaal. Der er ingen Tvivl om, at Almenskoleloven af 1903 har betydet noget overmaade indgribende —

og jeg for mit Vedkommende er ikke i Tvivl om, naar jeg ser paa Hovedsagen, noget godt — for vort Skolevæsen. Men efter det Kendskab, jeg har — jeg kan ikke sige, at det er saa dybtgaaende, som jeg kunde ønske, men jeg har dog personlig haft Lejlighed til at se nogle af disse højere Almenskolors Undervisning —, er det klart, at med alt dette nye, der kom frem med Almenskoleloven af 1903 og kom ind i et Skolevæsen, der havde været ret uforandret i lange, lange Tider med Hensyn til Undervisningsemner og ogsaa med Hensyn til Behandlingen af disse, er Almenskolen for Tiden ikke et harmonisk Skolevæsen, det er for Tiden ikke afklaret og sikkert, saaledes som det gamle Skolevæsen paa mange Maader var; det var dets Styrke, det blev vel ogsaa paa en Maade dets Svaghed. Naar nu dette nye fra 1903, der kun har virket saa kort en Tid, alligevel vedblivende rejser en stor Diskussion, en stor Forhandling mellem Skolemænd om dette Spørgsmaal, synes jeg, dette kan yderligere opfordre til, at man søger at faa samlet nogle Mænd og Kvinder med herhen hørende Erfaringer for at gøre et alvorligt Forsøg paa, at det gode, der blev begyndt i 1903, kan blive ført videre, saaledes som dets Bestemmelse og dets Mening egentlig var.

Det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) talte om Censuren ved Mellem-skole- og Realeksamen og ønskede meget, at den ikke maatte blive slappet og svækket. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har Ret i, at de Foranstaltninger, der ere truffne fra Ministeriets Side, skulde — jeg vil ikke sige sigte til det, men føre det med sig, og jeg tror ogsaa, man fra Ministeriets og dets Tilsynsmænds Side er klar over, at dette er noget, man maa vaage nøje over. Karaktererne i den højere Almenskole var det ærede Medlem fra Frederiksberg meget utilfreds med. Han vilde have det gamle Karaktersystem tilbage, og han betegnede det nye som et Talsystem — noget underligt Kram, tror jeg, han udtrykte sig. Jeg maa dertil sige, at det gamle System havde sandelig ogsaa Tallene; ved Siden af Benævnelserne var der jo et Tal for hver Karakter, og det var med Brøkgregning i stor Stil; hvis vi se paa Tallene, ere de langt simplere i det nye System. Men jeg kan glæde det ærede Medlem med den Oplysning, at der netop i disse Dage, saaledes som ogsaa Offentligheden vil vide det fra Referaterne fra de lærde Skolors Aarsmøde, i Ministeriet er et Arbejde fremme for at faa nogle